

АНАЛІЗ СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ОДЕСЬКОГО ТУРИСТИЧНОГО РЕГІОНУ

ANALYSIS OF THE CONDITION AND PERSPECTIVE OF DEVELOPMENT OF THE ODESSA TOURIST REGION

УДК 338.48

Гутовська Н.Г.

студентка

Національний університет харчових
технологій

Примак Т.Ю.

к.ф.-м.н., доцент кафедри туристичного
та готельного бізнесу

Національний університет харчових
технологій

У статті проведено оцінку туристично-рекреаційних ресурсів і ринку туристичних послуг Одеського регіону та на основі отриманих даних сформульовано певні рекомендації для подальшого розвитку області. Зібрано та проаналізовано статистичні дані, які дають змогу оцінити сучасний стан туристичної індустрії Одещини. Обґрунтовано доцільність наданих пропозицій та наведено можливі шляхи їх реалізації.

Ключові слова: туристична індустрія, туристична інфраструктура, туристичний регіон, туристичні потоки, статистичний аналіз.

В статье проведена оценка туристско-рекреационных ресурсов и рынка туристических услуг Одесского региона и на основе полученных данных сформулированы рекомендации для дальнейшего развития области. Собраны и проанализированы статистические данные, позволяющие оценить

современное состояние туристической индустрии Одесской области. Обоснована целесообразность представленных предложений и приведены возможные пути их реализации.

Ключевые слова: туристическая индустрия, туристическая инфраструктура, туристический регион, туристические потоки, статистический анализ.

The tourist resources and the market of tourist services in the Odessa region are assessed in the article. The recommendations for the further development of the region are formulated on the basis of the obtained data. The statistical data are collected and analyzed for evaluate the current state of the tourism industry in Odessa region. The expediency of the submitted proposals is justified and possible ways of their implementation are given.

Key words: tourism industry, tourist region, tourist infrastructure, tourist streams, statistical analysis.

Постановка проблеми. Міжнародні туристичні потоки зростають сьомий рік поспіль і вже дійшли до позначки 1,323 млн., таке динамічне безперервне зростання кількості туристів не спостерігалось з 1960-х років. За статистичними даними Всесвітньої туристичної організації, число подорожуючих на початок 2017 р. збільшилося на 393 млн. порівняно з 2008 р. Тільки в 2017 р. приріст міжнародних прибуттів становив близько 84 млн., що на 7% більше, ніж у 2016 р. [1].

Поступово на міжнародний ринок туристичних послуг виходить й Україна, але темпи розвитку туристичної галузі в країні досить повільні, що стримує вхід держави до глобального туристичного середовища. Причин є чимало, основними з яких є: недосконале правове поле, недостатньо розвинена туристична інфраструктура, ігнорування туристичного потенціалу окремих територій України, низький рівень застосування маркетингових інструментів підприємствами туристичної галузі.

Одним із найбільш перспективних туристичних регіонів України є Одеська область. Одещина може запропонувати туристам широкий вибір екскурсійних послуг, пляжний, оздоровчий, винно-гастрономічний та інші види туризму, безліч цікавих розважальних заходів, різноманіття історичних пам'яток тощо. Але, на жаль, досі повністю не розкрито весь потенціал цього насправді багатого туристичного регіону.

Таким чином, у туристичному секторі Одеського регіону накопичилася низка проблем, які потребують вирішення. Необхідне узгодження

організації та розвитку сучасного туризму із сучасними принципами планування території для збереження різноманіття і цілісності туристичних ресурсів, їх раціонального використання, охорони культурної спадщини та доквілля розвитку туризму.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, присвячених розвитку Одеського туристичного регіону, дав змогу визначити, що потенціал області дійсно величезний. Проблеми щодо підвищення туристичної привабливості регіонів, зокрема Одещини, досліджували у своїх працях такі зарубіжні та вітчизняні науковці, як В.Г. Герасименко [2], С.Г. Нездойминов [3], Н.В. Ярова [4]. Велику увагу сучасні науковці приділяють питанням аналізу й оцінювання рівня розвитку окремих адміністративно-територіальних одиниць і ресурсного забезпечення досліджуваних територій, що можна побачити в роботах Ю.В. Михайлової [5], А.І. Волкова [6] В.В. Горуна [7] та ін.

Постановка завдання. Метою статті є виявлення перспектив розвитку туризму в Одеській області на основі аналізу туристично-рекреаційних ресурсів та ринку турпослуг регіону.

Виклад основного матеріалу дослідження. В останні роки кількість туристичних напрямків, відкритих українцям для подорожей, значно зростає. Відпустка за кордоном потроху стає звичним способом цікаво провести відпочинок. Проте не менш привабливі для відпочиваючих є всесвітньо відомі туристичні центри України, серед яких одне з лідируючих місць за кількістю гостей займає Одеський туристичний регіон.

Туристично-рекреаційний потенціал Одещини здатний забезпечити виконання декількох функцій, які можуть стати основою для розвитку різних видів тризму. Різноманіття туристичних ресурсів Одеського регіону привертає широку цільову аудиторію – від молоді до літніх людей. Найбільш поширеними видами туризму на Одещині є пляжний, лікувально-оздоровчий, активний, культурно-пізнавальний та винно-гастрономічний. Також на стадії розвитку знаходяться такі види відпочинку, як екологічний та етнографічний. У табл. 1 наведено центри перелічених видів туризму та їх ресурсне забезпечення.

Багатства Одеського регіону на туристично-рекреаційні ресурси, які зосереджені по всій області, дає можливість туристам поєднувати декілька видів туризму в одній подорожі.

Одним із показників розвитку туризму в окремо взятій області може слугувати обсяг туристичного потоку, що кількісно відображує фактичне перебування туристів на даній території.

Одним зі способів підрахувати кількість туристів на певній території є аналіз даних, наданих мобільними операторами. Так, наприклад, у 2016 р. за допомогою мобільного оператора «Київстар» департамент «Агентство з питань інвестицій

та розвитку» Одеської обласної державної адміністрації підвів підсумки туристичного року. Для формування підсумкового звіту національний телеком-оператор «Київстар» надав статистичні дані щодо кількості туристів із різних регіонів України та із закордонних країн, а також за сезонністю.

Дані були такими: у 2016 р. в мережі «Київстар» в Одеській області було зареєстровано понад 3,3 млн. абонентів, із них близько 2,6 млн. приїхали з 23 областей України та понад 0,7 млн. були абонентами закордонних мереж зі 114 країн світу.

ТОП областей України, жителі яких приїжджали в Одеську область у 2016 р.: Київська ~ 25%, Миколаївська ~ 12%, Вінницька ~ 11%, Дніпропетровська ~ 6%, Кіровоградська і Львівська ~ 5% (рис. 1). ТОП країн, з яких приїжджали туристи: РФ ~ 16%, Молдова ~ 11%, Білорусь ~ 4%, США, Ізраїль і Німеччина ~ 2% (рис. 2).

Що стосується сезонності, то найбільш популярним був серпень: у цьому місяці було зафіксовано понад 600 тис. українських (не враховуючи жителів Одеської області) та понад 110 тис. іноземних абонентів. Найменш привабливим для туристів став грудень: у цей період було зафіксовано лише близько 80 тис. українських і 40 тис. іноземних абонентів [8].

Таблиця 1

Види туризму в Одеській області

Вид туризму	Ресурсне забезпечення	Центри розміщення
Пляжний	Піщані пляжі морського та лиманного походження довжиною понад 300 км	м. Одеса, Комінтернівський, Овідіопольський, Білгород-Дністровський, Татарбунарський та Кілійський райони
Лікувально-оздоровчий	Лікувальні грязі, ропи лиманного походження, мінеральні води, наявність спеціалізованих закладів розміщення (санаторії, профілакторії, пансіонати тощо)	Куяльницький лиман, м. Одеса, Іллічівськ та Южне, Білгород-Дністровський та Овідіопольський райони
Спортивний	Сталактитові печери, велика кількість водойм (море, річки, озера), висоти, що підходять для заняття мотобайкінгом, наявність велодоріжок	м. Вилкове, м. Одеса (Жевахова гора, Одіноцька печера), Кодимський та Котовський райони (Подольська височина)
Культурно-пізнавальний	Історичні пам'ятки світового значення, архітектурні пам'ятки, скульптури та статуї, велика кількість музеїв різного напрямку, урочища та ландшафти заповідного типу	м. Одеса, Білгород-Дністровський, Кілія, Болград, Ізмаїл, с. Нова та Стара Некрасівка
Винно-гастрономічний	Наявність великих винзаводів, сироварні, виготовлення домашнього сиру на фермах, різноманіття закладів харчування, винно-гастрономічні фестивалі	с. Шабо (винзавод «Шабо», Європейська сироварня), м. Одеса, Кілійський район (Козяча ферма), м. Вилкове, с. Криничне («Колоніст»)
Екологічний	Території природно-заповідного фонду, екологічні господарства, ферми, садиби тощо	Кілійський район (Козяча ферма), господарство Фрумушика-Нова, м. Татарбунари, Роздільнянський район («Тихі острови», природний комплекс «Рідна природа»), Савранський ліс
Етнографічний	Пам'ятки архітектури, музейні експозиції, архівні матеріали, мальовничі природні місця для ознайомлення з місцевою культурою та історією	С. Усатово (Козацьке кладовище), с. Нерубайське (Великий етнографічний музей), Цвинтар Сотникової Січі

Джерело: складено авторами на основі [7]

Рис. 1. ТОП областей України, жителі яких відвідували Одеську область у 2016 р., за даними «Київстар»

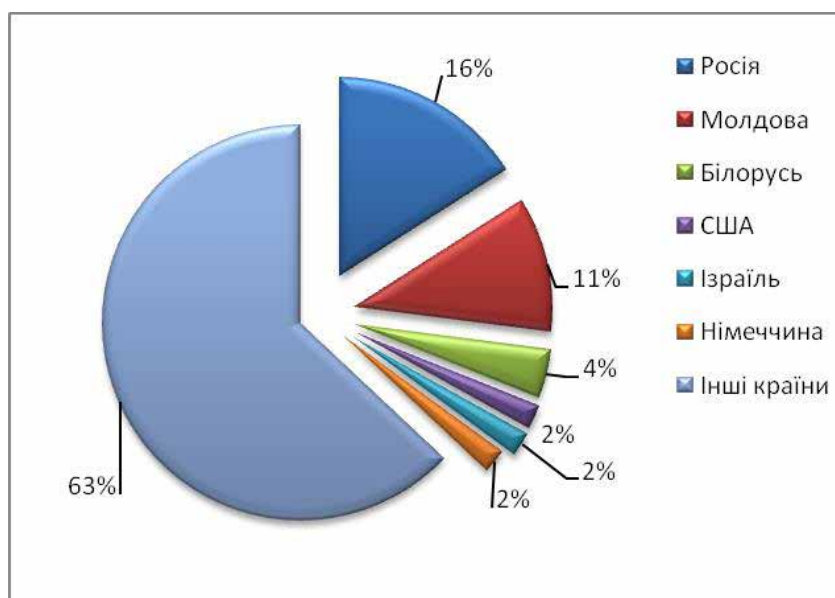

Рис. 2. ТОП країн, туристи з яких відвідали Одеську область у 2016 р., за даними «Київстар»

Можна припустити, що такий розподіл українських туристів пов'язаний із рівнем життя в регіонах, з яких вони приїздили до Одеської області. Насамперед це рівень доходів громадян того чи іншого регіону та те, чи зможе людина гідно відпочити в місті/області постійного проживання.

Такий розподіл іноземних туристів передусім зумовлений тим, що країни, з яких у 2016 р. приїхало найбільше відпочиваючих, знаходяться поруч з Україною (Білорусь та Росія), Молдова та Одеська область узагалі мають спільний кордон.

Якщо аналізувати туристичну інфраструктуру Одещини, можна говорити про те, що регіон достатньо забезпечений закладами розміщення,

як готелями, так і спеціалізованого типу. Як свідчить Державна служба статистики України [9], Одеська область посідає перше місце в Україні за кількістю колективних засобів розміщення поряд із такими лідерами, як Запорізька та Львівська області. На рис. 3 зображено діаграму розподілу кількості закладів розміщення по областях України у відсотках.

Не дивно, що в Одеській області представлена найбільша кількість колективних засобів розміщення, адже в курортних сезонах останніх років столицею туризму в Україні стало м. Одеса та область. Наприклад, туристичний сезон у 2016 р. тривав майже шість місяців, понад 2 млн. туристів

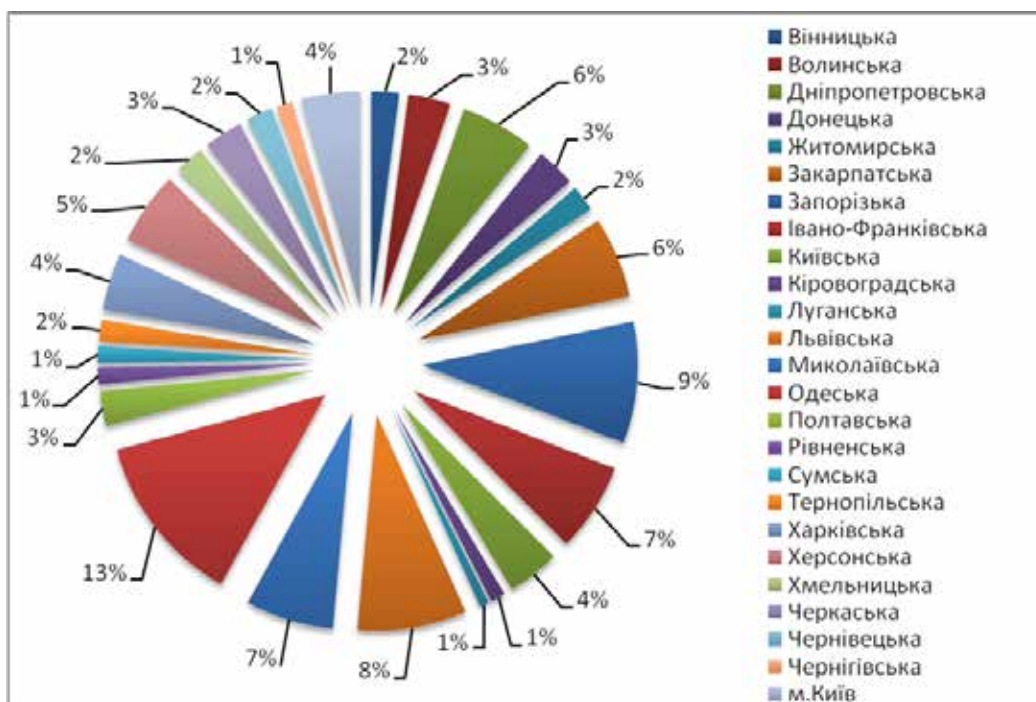

Рис. 3. Діаграма розподілу колективних засобів розміщення по областях України

відвідало м. Одесу та Одеський регіон, що може свідчити про досить підготовлену інфраструктуру розміщення до туристичного сезону. Крім того, за даними Державної служби статистики України [9], було визначено, що в Одеській області станом на кінець 2017 р. функціонує 208 готелів та аналогічних засобів розміщення (11 021 ліжко-місце) і 321 спеціалізований заклад розміщення (42 167 ліжко-місце).

Аналізуючи статистичні дані, не дивно, що в останні роки готелі, санаторії, пансіонати, інші засоби розміщення переповнені. Незважаючи на те що кількість відпочиваючих в м. Одесі та Одеській області зростає, число закладів розміщення та, відповідно, кількість місць у них скорочуються. Держава обов'язково має звернути увагу на цю ситуацію та вжити заходів щодо її поліпшення. Адже Одеський туристичний регіон приваблює туристів не тільки влітку, а й у зимовий період: у цей сезон Одещина позиціонує себе як центр ділового туризму, оскільки готелі намагаються відповідати сучасним вимогам до обладнання для проведення бізнес-зустрічей, конференцій і семінарів.

Важливим елементом інфраструктури будь-якої території є її забезпеченість суб'єктами туристичної діяльності. За даними Державної служби статистики України [9], кількість суб'єктів туристичної діяльності в Одеському регіоні на кінець 2017 р. становила 264 підприємства, або 7,6% від загальної кількості суб'єктів туристичної діяльності в Україні (табл. 2).

Проаналізувавши дані за три роки, можна побачити, що кількість суб'єктів туристичної діяльності

протягом 2015–2017 рр. в Одеському регіоні не зазнала значних змін. Зміна кількості туристичних підприємств може зумовлюватися попитом на туристичні послуги даного регіону та ціновою політикою на туристичні послуги, що надаються.

Загалом туристична інфраструктура Одещини заслуговує на досить непогану оцінку, адже регіон забезпечений усіма складниками, які дають змогу повноцінно та комфортно провести відпочинок туристу з будь-якими потребами.

Проте слід зазначити, що розвиток ринку туристичних послуг в Одеській області стримує низка проблем. Окрім факторів безпеки і політичної ситуації в Україні, є низка складних моментів, які заважають повномасштабному розвитку туристичної галузі, особливо в умовах боротьби за іноземних туристів.

Важливим чинником, що стримує розвиток туризму в Одеському регіоні зокрема і в Україні у цілому, є мовний бар'єр. Якщо в готелі іноземець ще може порозумітися з місцевим населенням, то в закладах громадського харчування, магазинах, просто на вулиці далеко не кожен зможе допомогти іноземцю. Крім того, можна виділити вкрай складне орієнтування по місцевості для в'їзних туристів, пов'язане з практично повною відсутністю вказівників іноземною мовою. Це ускладнює комфортне перебування закордонних туристів, які хотіли б приїхати на особистому автомобілі та просто вільно переміщатися містом.

Наявність інформаційних центрів також є індикатором виходу туристичної сфери на новий, більш високий рівень. Нині в Одесі працюють

Суб'єкти туристичної діяльності Одеської області за 2015–2017 рр.

	Кількість суб'єктів туристичної діяльності, усього	У тому числі		
		туроператори	турагенти	суб'єкти, що здійснюють екскурсійну діяльність
2015 р.				
Україна	3182	500	2547	135
Одеська область	245	24	200	21
2016 р.				
Україна	3506	552	2803	151
Одеська область	268	30	222	16
2017 р.				
Україна	3469	498	2802	169
Одеська область	264	20	220	24

Джерело: складено авторами на основі [9]

чотири інформаційні центри, як приватні, так і державні. Це майже в два рази менше, ніж у Львові, де успішно функціонують сім подібних центрів. Однак їх поява свідчить про те, що в Одеському регіоні існує правильне розуміння стратегії інформаційної підтримки туристичної сфери.

Також особливістю туристичної інфраструктури Одеського регіону, на яку особливо хочеться звернути увагу, є можливість розвитку морських пасажирських перевезень та круїзного туризму.

Ще з 2003 р. число суднозаходів іноземних пасажирських суден у порт Одеса почало поступово збільшуватися. Однак уже в 2015 р. у зв'язку з політичною ситуацією в країні кількість суднозаходів в Одеський порт різко скоротилася. Місцеві органи влади мають розуміти, що пасажирський водний транспорт в одних випадках служить для доставки туристів до місця призначення, де буде відбуватися основна фаза подорожі (відпочинок, розваги та ін). В інших, коли перевезення вже є подорожжю, транспортні засоби є одночасно місцем розміщення, засобом розваг, відпочинку, спорту та ін. Це може служити ще одним напрямом грошового потоку в область та країну, адже морський туризм, зокрема круїзний, набирає все більшу популярність. У період із 2010 по 2017 р. число круїзних туристів у світі збільшилося з 18,7 млн. до 25 млн. осіб [10, с. 73]. Оскільки Одеський регіон прекрасно забезпечений водними ресурсами, морський туризм є дуже перспективним напрямом для розвитку та залучення ще більшої кількості туристів, особливо в'їзних.

Ураховуючи те, що Одещина достатньо забезпечена туристично-рекреаційними ресурсами та має досить непогану туристичну інфраструктуру, можна уникнути всіх перелічених проблем та недоліків регіону. Більше того, необхідно не тільки поліпшити умови для комфортного перебування туристів різних категорій, а й звернути величезну увагу на створення позитивного іміджу території. Цього можна досягти не тільки за рахунок понов-

лення інфраструктурних елементів туризму в області чи поліпшення наявних умов відпочинку, а й за допомогою маркетингу території.

Для залучення туристів, у тому числі круїзних, в Одеський регіон доцільно об'єднати зусилля маркетингологів, дизайнерів, провідних ІТ-фахівців, журналістів, копірайтерів та ін. Їхня спільна діяльність буде спрямована на вирішення таких завдань: створення єдиного туристичного порталу про Одесу на різних мовах, який буде позиціонувати Одеський регіон як важливий туристичний і культурний об'єкт; створення позитивного віртуального образу Чорноморського регіону, привабливого для туристів усього світу; розвиток ділового морського туризму; анонсування туристичних заходів Одеського регіону на різних мовах; гідне представлення регіону в світовому інформаційному просторі, його популяризація; залучення масового потоку туристів не тільки в Одесу, а й в Одеську область; інформаційна і партнерська взаємодія з відомими міжнародними туристичними порталами [11, с. 75].

Створення позитивного іміджу області є досить складним та тривалим процесом, проте кінцева ціль варта кропіткої праці та затрачених зусиль і коштів. Якщо відповідально підійти до цього процесу, результати не тільки виправдають очікування, а й можуть навіть їх перевершити.

Висновки з проведеного дослідження. Провівши аналіз туристично-ресурсного потенціалу та туристичної інфраструктури Одеського регіону, можна дійсно стверджувати, що Одещина має неабиякі перспективи для подальшого розвитку сфери туризму, незважаючи на низку проблем та недоліків.

Аналіз даних Державної служби статистики України щодо туристичної інфраструктури Одеської області дав змогу визначити, що Одеський регіон посідає перше місце в Україні за кількістю закладів розміщення – 13% від загального обсягу по країні. Також зі статистичних даних установлено, що число суб'єктів туристичної діяльності

в Одеському регіоні на кінець 2017 р. становило 264 підприємства, або 7,6% від загальної кількості суб'єктів туристичної діяльності в Україні.

Туристичні потоки, інформацію про які було зібрано за допомогою мобільного оператора «Київстар», у 2016 р. становили понад 3,3 млн (~ 2,6 млн. українських туристів, понад 0,7 млн. – туристи зі 114 країн світу). Така кількість вітчизняних та закордонних туристів говорить про те, що Одеський туристичний регіон є дійсно привабливим для відпочинку.

Світовий досвід свідчить, що розвиток туризму повинен супроводжуватися зусиллями з боку держави в сприянні програмам внутрішнього туризму. Так, розвиток туризму в Одеському регіоні визначається такими програмними документами, як «Концепція розвитку туризму в м. Одесі» і «Стратегія економічного та соціального розвитку Одеської області на період до 2022 року», в який туризм та рекреаційний напрям віднесено до стратегічних національних пріоритетів.

Звичайно, туристична індустрія Одещини має низку проблемних моментів, які потребують вирішення. Для підвищення ефективності використання туристичного потенціалу Одеської області необхідний комплексний і професійний підхід як із боку туристичних підприємств, так і з боку держави у цілому.

Ураховуючи величезний потенціал та фінансову підтримку з боку Європейського Союзу, Одеський туристичний регіон має всі шанси зайняти гідне місце на світовому ринку туристичних послуг.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. UNWTO Annual Report 2017. Published: May 2018. 80 p. URL: <http://www2.unwto.org/publication/unwto-annual-report-2017>.
2. Герасименко В.Г., Павлоцький В.Я. Методика визначення кількісних показників регіонального ринку туристичних послуг. Регіональна економіка. 2011. № 2. С. 157–163.
3. Нездойминов С.Г. Туристический поток – фактор конкурентоспособности региона. *Ars administrandi*. 2014. № 3. С. 78–83.
4. Популярні туристські довідники на ринку круїзних послуг / Н.В. Ярова, О.В. Воркунова, Н.В. Рябоволенко. В Всеукраїнська наукова конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Економіко-правовий розвиток сучасної України»: тези доп. (Одеса, 20–21 листопада 2015 р.). С. 56–58.
5. Михайлова Ю.В. Пассажи́рские перевозки: учеб. пособ. Одесса: ОНМУ, 2013. 325 с.
6. Волков А.И. Комплексный анализ туристической привлекательности территорий Одесской области (с использованием ГИС). *Культура народов Причерноморья*. 2012. № 252. С. 131–134.
7. Горун В.В. Територіальна організація рекреаційних умов і ресурсів Одеської області. Вісник соціально-економічних досліджень. Геополітика і екогеодинаміка регіонів. 2014. Т. 10. Вип. 2. С. 473–482.

8. Мобільний оператор «Київстар». Туристичні підсумки 2016 року в Одеській області. URL: <https://kyivstar.ua/ru/mm/news-and-promotions/turisticheskie-itogi-2016-goda-v-odesskoy-oblasti>.

9. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

10. Ковылина М.А. Принципы устойчивого развития подсистем морской круизной индустрии. Сучасні проблеми та перспективи розвитку туристичної галузі: збірник наукових праць. Одеса: Купрієнко С.В., 2017. С. 72–74.

11. Левинська Т.І., Бабаченко М.В. Сучасний стан круїзної туристичної індустрії в чорноморському регіоні України. Сучасні проблеми та перспективи розвитку туристичної галузі: збірник наукових праць. Одеса: Купрієнко С.В., 2017. С. 74–76.

REFERENCES:

1. UNWTO Annual Report 2017 [Electronic resource] // Published: May 2018, 80p. – URL: <http://www2.unwto.org/publication/unwto-annual-report-2017>. (in English)
2. Herasyenko V.H. (2011) *Metodyka vyznachenня kilksnykh pokaznykiv rehionalnoho rynku turystychnykh posluh* [Methodology for determining the quantitative indicators of the regional market of tourist services] // *Rehionalna ekonomika* – № 2. – pp. 157-163. (in Ukrainian)
3. Nezdoymynov S.G. (2014) *Turisticheskiy potok – faktor konkurentosposobnosti regiona* [Tourist flow is a factor of regional competitiveness] // *ARS ADMINISTRANDI*: № 3. – Perm : PHYNU, – pp. 78-83. (in Russian)
4. Yarova N.V. (2015) *Populiarni turystski dovidnyky na rynku kruiznykh posluh* [Popular tourist guides on the cruise market] // *Tezy dopovidei. V Vseukrainska naukova konferentsiia studentiv, aspirantiv ta molodykh vchenykh "Ekonomiko-pravovy rozvytok suchasnoi Ukrainy"*. Odesa. – pp. 56 – 58. (in Ukrainian)
5. Mikhaylova Yu.V. (2013) *Passazhirskie perevozki: Uchebnoe posobie* [Passenger transportation: study guide] – Odessa: ONMU, – 325 pp. (in Russian)
6. Volkov A.I. (2012) *Kompleksnyy analiz turistichekoy privlekatel'nosti territoriy Odesskoy oblasti (s ispol'zovaniem GIS)* [Comprehensive analysis of the tourist attractiveness of the territories of the Odessa region (using GIS)] // *Kul'tura narodov Prichernomor'ya*. –№ 252. – pp. 131-134. (in Russian)
7. Horun V. V. (2014) *Terytorialna orhanizatsiia rekreatsiinykh umov i resursiv Odeskoi oblasti* [Territorial organization of recreational conditions and resources of the Odessa region] // *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen: zb. nauk. prats.* – Tom 10. Neopolityka i yekoheodynamika rehioniv. – Vyp. 2. – Odesa. – pp. 473-482. (in Ukrainian)
8. Mobilnyi operator "Kyivstar". *Turystychni pidsumky 2016 roku v Odeskii oblasti*. [Electronic resource] – URL: <https://kyivstar.ua/ru/mm/news-and-promotions/turisticheskie-itogi-2016-goda-v-odesskoy-oblasti>. (in Ukrainian)
9. *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy*. [Electronic resource] – URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (in Ukrainian)

10. Kovylyna M.A. (2017) Printsipy ustoychivogo razvitiya podsistem morskoy kruiznoy industrii [Principles of sustainable development of subsystems of the marine cruise industry] // Suchasni problemi ta perspektivi rozvitku turisticnoi galuzi: zbirnik naukovikh prats'. – Odesa: KUPRIENKO SV – pp. 72-74. (in Russian)

11. Levynska T.I. (2017) Suchasnyi stan kruiznoi turystychnoi industrii v chornomorskomu rehioni Ukrainy [The current condition of the cruise tourism industry in the black sea region of Ukraine] // Suchasni problemy ta perspektyvy rozvytku turystychnoi haluzi: zbirnyk naukovykh prats'. – Odesa: KUPRIENKO SV – pp. 74-76. (in Ukrainian)

Hutovska N.G.

Student

National University of Food Technologies

Prymak T.Yu.

Candidate of Physico-Mathematical Sciences

Senior Lecturer at Department of Tourism and Hotel Business

National University of Food Technologies

ANALYSIS OF THE CONDITION AND PERSPECTIVE OF DEVELOPMENT OF THE ODESSA TOURIST REGION

The authors have analyzed the current state of the Odessa region to identify the disadvantages and prospects of this tourist region. This problem is relevant in our time, because the Odessa tourist region grows in scale as well as the Ukrainian tourism industry as a whole. At present moment the Odessa region is one of the most promising destinations for both Ukrainian tourists and foreigners who have a desire to visit Ukraine and get acquainted with its culture.

It has been determined in the article that Odessa and its region attract attention of tourists, first of all, due to the diversity of tourist resources which can provide almost any kind of recreation. The Odessa region, having a great tourist potential, can offer:

- a wide range of excursions of various subjects (historical, thematic, ethnic, gastronomic, etc.);
- beach holiday on the coast of the Black Sea;
- trips to holy places;
- both active or recreational rest;
- delicious, colorful food and wonderful wines;
- transport accessibility.

The data of the State Statistics Service of Ukraine regarding the tourist infrastructure of the Odessa region have also been analyzed in the article. It has been determined that the Odessa region ranks first in Ukraine by the number of accommodation establishments (13%), which is not surprising, because in the past two years the city of Odessa has truly become a tourist capital of Ukraine. Using the statistical data, it has been also established that the number of subjects of tourism activity during 2015-2017 in the Odessa region did not undergo significant changes: the number of subjects of tourist activity in the Odessa region at the end of 2017 is 264 enterprises, which is 7.6% of the total number of subjects of tourist activity in Ukraine.

One of the indicators of tourism development in the region is the volume of tourist flow, which was calculated in 2016 with the help of mobile operator “Kyivstar”. The data are as follows: in 2016 in the “Kyivstar” network more than 3.3 million subscribers were registered in the Odessa region, of which about 2.6 million have come from 23 regions of Ukraine and more than 0.7 million were subscribers of foreign networks from 114 countries. This number of domestic and foreign tourists suggests that the Odessa tourist region is attractive for recreation indeed.

Among the problems in the region, the following can be distinguished: insufficient number of tourist information centers, weak marketing of the territory, partial lack of signs in English, language barrier between the foreigners and the locals, incomplete use of water resources and poor development of maritime tourism.

Taking into account that Odessa region is sufficiently equipped with tourist and recreational resources and has a quite good tourist infrastructure, all the above-mentioned problems and disadvantages of the region can be avoided. This will help the Odessa tourist region to take a worthy place in the world market of tourist services.